

אותיות מחכימות

“A World Built On Letters (Part I)”

(1) אור גדליהו מועדים (מאמר על פרשת פרה)¹

ולכל אחד מישראל יש אות בתורה, כמו שאמרו יש ששים רבוא אותיות לתורה, ואות זה הוא החיות הפנימי שלו, ה"ויפח באפיו נשמת חיים", וכן מצינו בגמ'. ע"ז (י): על אנטינינוס שאמר לרבי: זוטר שבכס מחי' מתים, שביכולת כל אחד מישראל להחיות מתים, כי כל אחד מישראל יש בו הארה מאות אחת בתורה, והוא הנשמת חיים שיש בו, וכל אות בתורה יש בו חיות להחיות מתים, וממילא גם הנפש ישראל אשר חיותו נובע מהאות בתורה יש בכוחו להחיות מתים, ולכן אף שננטמא במת יכול הוא להטהר כי יש בו חיות משורש עץ חיים, חיות מאות בתורה, ולכן טהרתו הוא ע"י פרה אדומה אשר יש בו החיות מתורה.

(2) ספר הניקוד (סוף פרק סוד החשמ"ל) לרב יוסף גיקטליא זצוק"ל

והנני ממשיך משל בענין אריגת התיבות באותיות, לרופא בקי עד מאד יודע טבע כל רפואה ורפואה מכל מיני הרפואות, בהיות כל רפואה מהן נפרדת מחברתה צריך לדעת טבעה וכחותיה וסגולותיה, ואחר שידעת טבע כל רפואה ורפואה בהיותה נפרדת כשיצטרך ירכיב כאחד שתי רפואות או ב' או ג' או ד' או יותר, כמה שירצה להרכיב, ואז בהתחבר כל טבע וטבע מכל אותן הרפואות שהיו מאז נבדלות ועתה מתערבות כאחד ומזדווגות אלו באלו, אז יגיע הרופא אל תכלית רפואה שלימה כפי צורך החולי, ואם לא ידע הרופא טבע כל סם וסם הנפרד לעצמו לעולם לא יוכל לעשות הרכבה מועלת לפי צורך הרפואה הצריכה, ובדרך זה הוא סוד כל אות ואות מאותיות התורה, הש"י יודע תכונת כל אות וצורותיה ותכונותיה וכחותיה ופעולותיה, ובהיותו מחבר ב' אותיות או ג' או ד' או יותר אזי בחיבור האותיות בתיבה תבנה ותכונן חכמתה העליונה בעולמות שברא, וזהו דבר עמוק עמוק מי ימצאנו, ואין זה מושג אלא על דרך הקבלה למרע"ה בסיני וממנו לבאים אחריו, ואלו הן סתרי התורה ועומקה, ועל זה אמר דוד ע"ה מתחנן ואומר גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ושלמה צווח ואמר אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני:

(3) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נה עמוד א

אמר רב יהודה אמר רב יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ כתיב הכא וימלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת וכתוב התם ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה

(4) פירוש רש"י (שם)

אותיות שנבראו בהן שמים וארץ - על ידי צירופן, ובספר יצירה תני להו:

(5) ספר יצירה (ב:ה)

כ"ב אותיות יסוד, חקקן חצבן שקלן צרפן והמירן וצר בהן נפש כל היציר וכל העתיד לצור:

(6) ספר יצירה (ד:יב)

שתי אבנים בונות שני בתים, שלוש בונות שישה בתים, ארבע בונות ארבעה ועשרים בתים, חמש בונות מאה ועשרים בתים, שש בונות שבע מאות ועשרים בתים, שבע בונות חמשת אלפים וארבעה בתים. מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע.

(7) ישראל קדושים (אות ו')

וקיבלתי דכל המאמרים בגמרא אף על פי שכפי הפשט נראה דנמשכו אגב גררא. מכל מקום על האמת יש להם שייכות גמור להמקום שנקבעו שם. ושם הוא עיקר מקומם הראוי.

(8) פרי צדיק לערב יוה"כ (אות ה')

כל ענין האגדות שנזכרו בגמרא כל אחד יש לו שייכות לאותו ענין. כמו מתן תורה במסכת שבת בפרק ר' עקיבא כי לדברי הכל בשבת נתנה תורה לישראל. ופרק ר' עקיבא ירמו על תורה שבעל פה כי ר' עקיבא היה השורש של בחינת

תורה שבעל פה כי כולוהו סתימתאה אליבא דר' עקיבא וכדאיתא בשם האריז"ל. וגם אגדות החורבן נזכר במסכת גיטין בפרק הניזקין כי ענין החורבן הוא כמו גירושין למראה עין ופרק הניזקין יורה על דרש כי תצא אש וגו' שלם ישלם המבעיר את הבערה שהקדוש ברוך הוא כביכול הצית אש בציון והוא בכבודו ישלם הנזק כמו שנאמר ואני אהיה לה חומת אש סביב. ואגדות שלמה המלך ע"ה שהיה מלך והדייט במסכת גיטין בפרק מי שאחזו. כי שלמה המלך ע"ה הוא שורש המרכבה למדת המלכות כמו שנאמר וישב על כסא ה' וגו' והוא שורש כנסת ישראל. כי ענין טירוד שלמה ממלכותו היה נראה גם כן כענין גירושין. ופרק מי שאחזו קורדיקוס ירמז שהיה רק לפי שעה על ידי הרוח של השד אבל בעצם היה בשלימות מלכותו תמיד וכמו כן ענין אגדות המן יש לה שייכות דייקא ליום הכפורים כנ"ל:

קד.

הבונה פרק שנים עשר שבת

(9) מס' שבת (קד.)

עלוי קא מטלי ליה. שהיה מ"ס קטומה נלוותה לכל מ"ס פתחה לא היתה נלוותה כדמפרש מנפך טפיס אמרוס וכיון דאמר רב חסדא מ"ס וסמ"ך שנלוותה ננס היו עומדים לא אפשר לאקומיה אלא כקטומה דהואיל והתנן היה נראה משני עניהם היה לה ליפול אם לא שננס היה עומד אכל פתחה שהיה החקק נוקב את כל הלוח ולפיכך היו מ"ס וסמ"ך ננס: נבוב כהר סרו. לא היו נלוותה אלא מיכה כעלתא נקט: אלף כינס. למוד תורה: פ"ט פטיס כרטיס דגימ"ל לגבי דלי"ס. ולא לגבי כ"ת: פ"ט פטיס כרטיס דדלי"ס לגבי גימ"ל. ולא לגבי ה"א שמוסכה קתא ללד

גרועין קא מטריע ליה דאמר רבי חייה בר אבא מנפפך צופים אמרוס. ול"מ דהכא משמע דכפתוסה קאמר דלופיס אמרוס ונפ"ק דמגילה (דף כ:): פריך עלה דר' חייה בר אבא מאלה המלות שאין יצא רשאי להדש דבר ועוד האמר רב חסדא מס וסמ"ך שנלוותה ננס היו עומדים משמע דר' שיהי גדול היינו שלא עסק עד שנעשה גדול: אית דרבי בא לייסא פתחין לו. כלומר יש לו פתחיס ליכנס נא ליטער מסייעין אותו שפותחין לו פתח ליכנס והיינו דומיא דלפלי דשניק ליה פתח ליכנס ולהנכו דגרסי נא ליטמא פתחין לו לריך לומר דמסייעין אותו היו טפי מפותחין:

נבוב בובן יי (רהב בהר) סרו ורס: אמרי ליה רבנן לריב"ל אתו דרדקי האידינא לבי מדרשא ואמרו מילי דאפילו בימי יהושע בן נר"ן לא איתמר בוותיהו אלף ב"ת אלף בינה גימ"ל דל"ת נמוול דלים מ"ט פשוטה ברעיה דגימ"ל לגבי דל"ת שכן דרכו של גימ"ל חסדים לרוץ אור דלים ומ"ט פשוטה

(10) תניא (שער יחוד ואמונה, פרק א')

הנה כתיב לעולם ה' דברך נצב בשמים ופי' הבעש"ט ז"ל כי דברך שאמרת יהי רקיע בתוך המים וגו' תיבות ואותיות אלו הן נצבות ועומדות לעולם בתוך רקיע השמים ומלוכשות בתוך כל הרקיעים לעולם להחיותם כדכתיב ודבר אלהינו יקום לעולם ודבריו חיים וקיימים לעד כו' כי אילו היו האותיות מסתלקות כרגע ח"ו וחוזרות למקורן היו כל השמים אין ואפס ממש והיו כלא היו כלל וכמו קודם מאמר יהי רקיע כו' ממש וכן בכל הברואים שבכל העולמות עליונים ותחתונים ואפי' ארץ הלזו הגשמית ובחי' דומם ממש אילו היו מסתלקות ממנה כרגע ח"ו האותיות לפני ששת ימי בראשית ממש וז"ש האר"י ז"ל שגם בדומם ממש כמו אבנים ועפר ומים יש מעשרה מאמרות שבהן נבראת הארץ בששת ימי בראשית היתה חוזרת לאין ואפס ממש כמו בחי' נפש וחיות רוחנית דהיינו בחי' התלבשות אותיות הדבור מעשרה מאמרו' המחיות ומהוות את הדומם להיות יש מאין ואפס שלפני ששת ימי בראשית ואף שלא הוזכר שם אבן בעשרה מאמרות שבתורה אעפ"כ נמשך חיות לאבן ע"י צירופים וחילופי אותיו' המתגלגלות ברל"א שערים פנים ואחור כמ"ש בס' יצירה עד שמשתלשל מעשרה מאמרות ונמשך מהן צירוף שם אבן והוא חיותו של האבן וכן בכל הנבראים שבעולם השמות שנקראים בהם בלשון הקדש הן הן אותיות הדבור המשתלשלו' ממדרגה למדרגה מעשרה מאמרות שבתורה ע"י חילופים ותמורות האותיות ברל"א שערים עד שמגיעות ומתלבשות באותו נברא להחיותו לפי שאין פרטי הנבראים יכולים לקבל חיותם מעשרה מאמרות עצמן שבתורה שהחיות הנמשך מהן עצמן גדול מאד מבחי' הנבראים פרטיים ואין כח בהם לקבל החיות אלא ע"י שיוורד החיות ומשתלשל ממדרגה למדרגה פחותה ממנה ע"י חילופים ותמורות האותיות וגימטריאות שהן חשבון האותיות עד שיוכל להתצמצם ולהתלבש ולהתהוות ממנו נברא פרטי וזה שמו אשר יקראו לו בלה"ק הוא כלי לחיות המצומצם באותיות שם זה שנשתלשל מעשרה מאמרות שבתורה שיש בהם כח וחיות לברוא יש מאין ולהחיותו לעולם דאורייתא וקב"ה כולא חד:

(11) דגל מחנה אפריים פרשת אמור ד"ה אמור (וע"ע פרשת כי תשא ד"ה איתא)

כי מפי הקב"ה יוצא אותיות להנהגת העולם וכשבא לעולמות האותיות מצטרפים לפי המקבלים הן לטב ולהיפוך ח"ו וכשיש צדיק שהוא חכם בעולם ויודע האותיות שיצאו מפי הקב"ה אף על פי שהם מצטרפים חלילה שלא לטובה יוכל להפך הצירופים על ידי חכמתו ותפלתו כמו מן מת תם ומן נגע עונג הכל לפי האותיות של הגזר.

(12) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סד עמוד א

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך.